

Computer Vision

THỊ GIÁC MÁY TÍNH

ThS. Huỳnh Minh Vũ

Khoa Kỹ thuật cơ khí

Trường Đại học Kỹ thuật – Công nghệ Cần Thơ

Email: hmvu@ctuet.edu.vn

Chương 1: Tổng quan

1.1 Giới thiệu

1.2 Định nghĩa và áp dụng

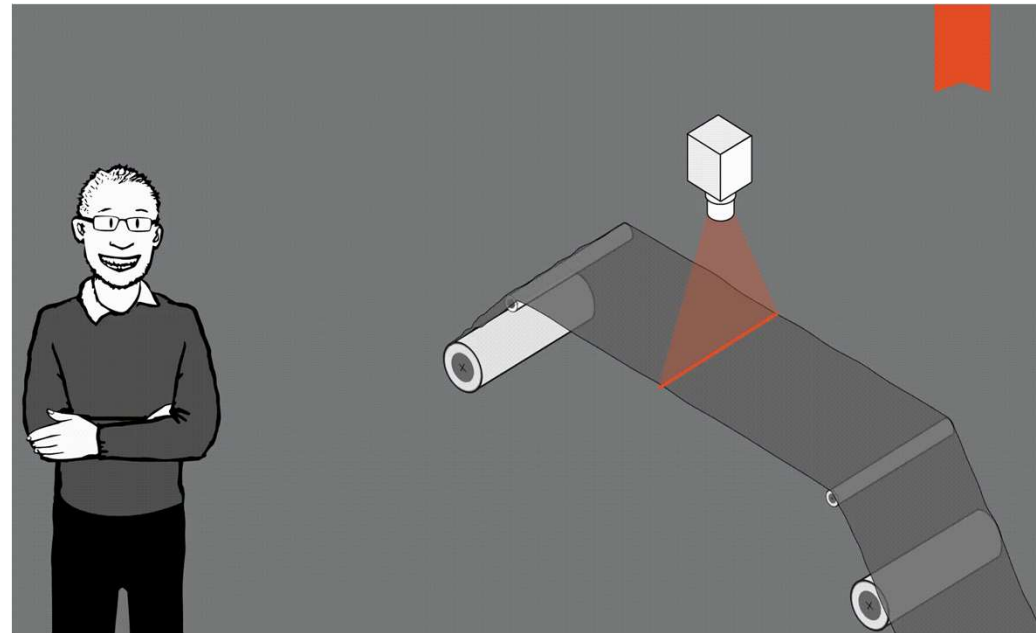
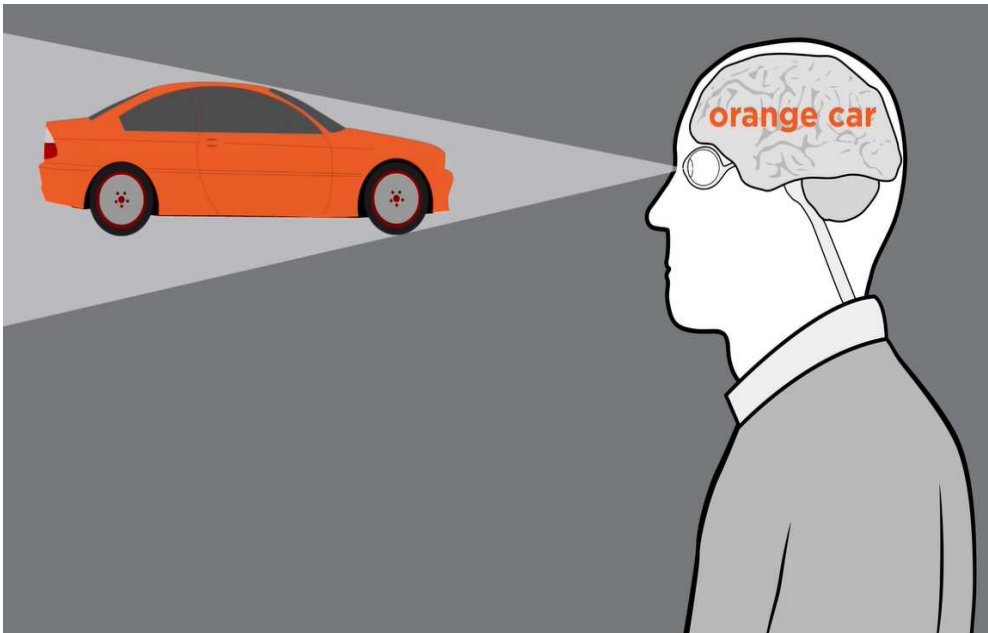
1.3 Một số khái niệm cơ bản

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

1.5 Tính toán chọn camera và lens

1.1 Giới thiệu

What is a Vision System?

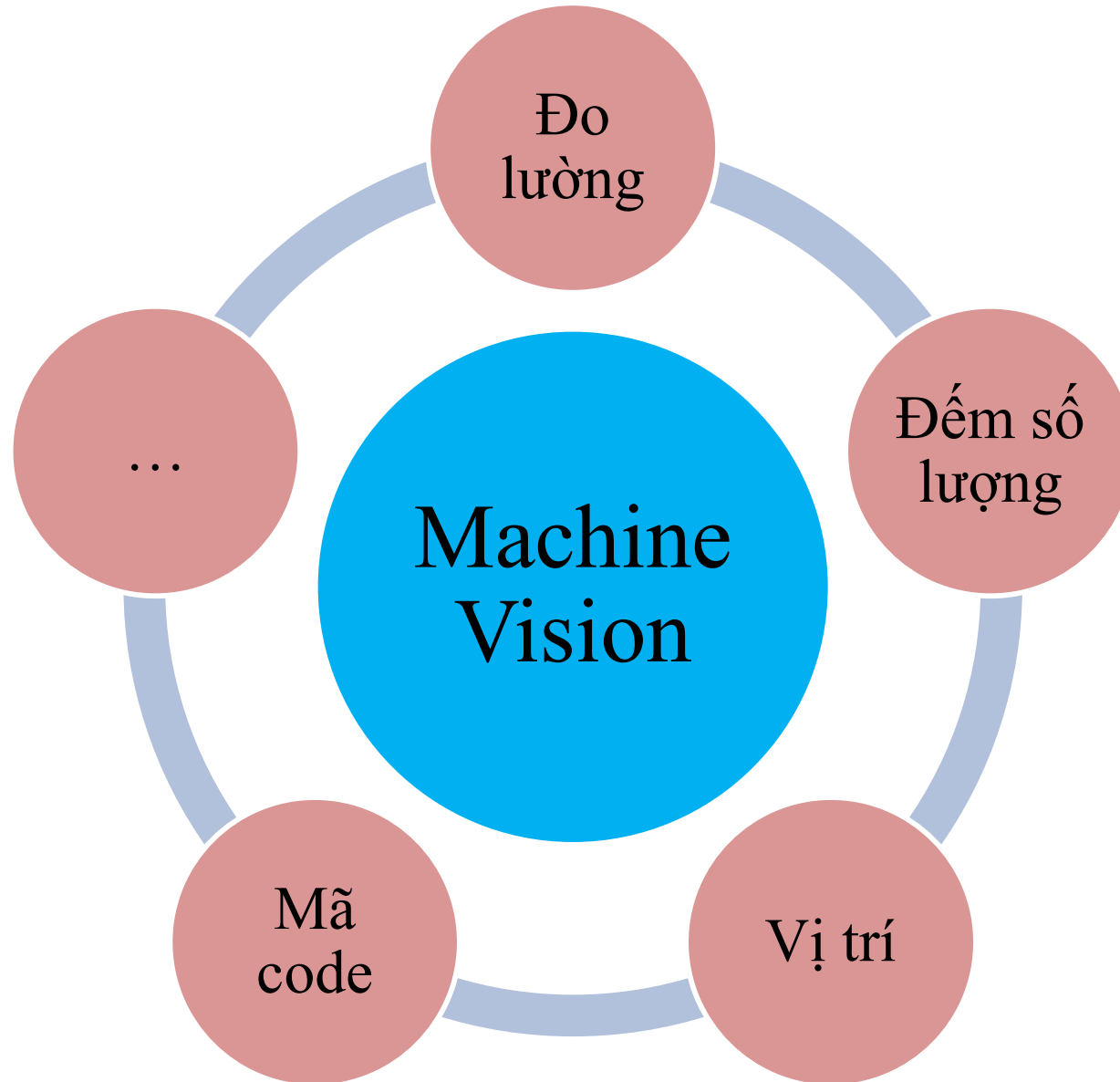
1.2 Định nghĩa và áp dụng

1.2 Định nghĩa và áp dụng

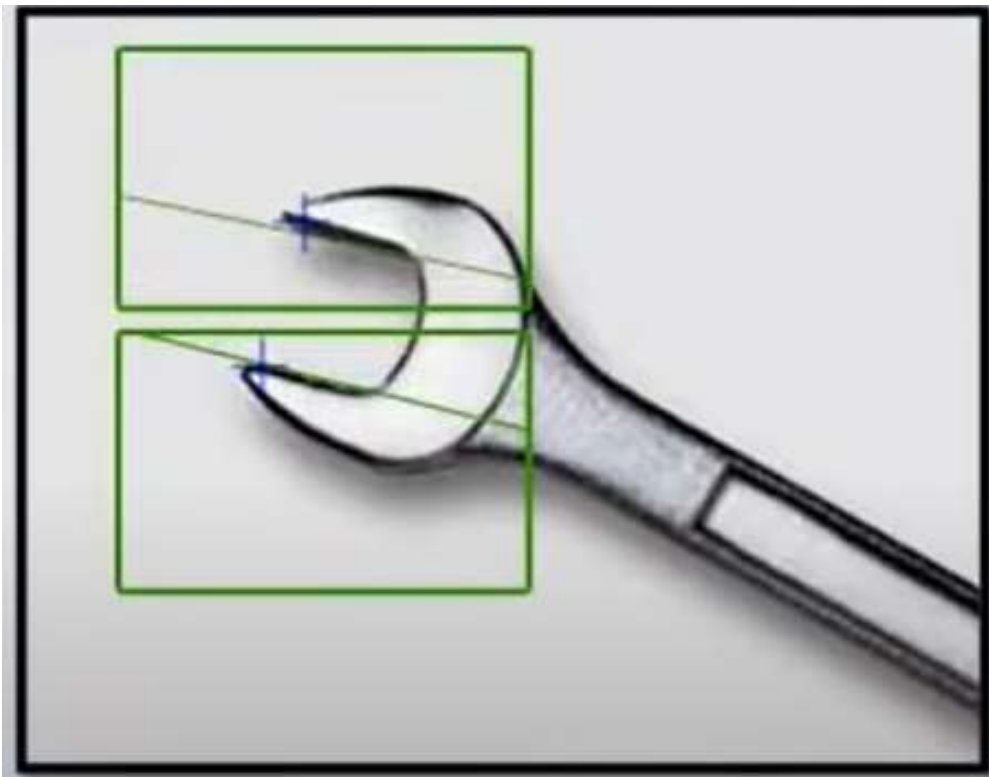
- **Image processing:** Xử lý ảnh là phương pháp thực hiện một số thao tác trên hình ảnh để làm nổi bật hình ảnh hoặc trích xuất một số thông tin hữu ích từ nó. Đây là một loại xử lý tín hiệu trong đó đầu vào là hình ảnh và đầu ra có thể là hình ảnh hoặc các đặc điểm liên quan đến hình ảnh đó.
- **Computer vision/machine vision:** Thị giác máy tính hoặc thị giác máy là quá trình được thực hiện để đạt được sự hiểu biết ở mức độ cao từ hình ảnh hoặc video kỹ thuật số đầu vào nhằm mục đích tự động hóa các tác vụ mà hệ thống thị giác của con người có thể thực hiện. Nó sử dụng nhiều kỹ thuật và xử lý hình ảnh chỉ là một trong số đó.

1.2 Định nghĩa và áp dụng

1.2 Định nghĩa và áp dụng

- Đo lường

1.2 Định nghĩa và áp dụng

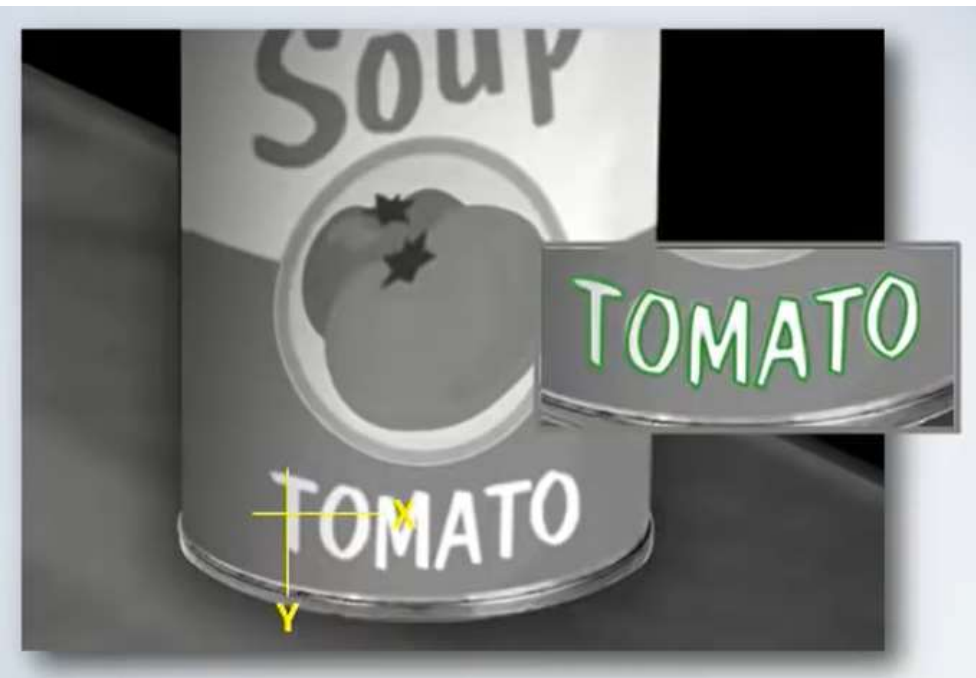
- Đếm số lượng

1.2 Định nghĩa và áp dụng

- Vị trí

1.2 Định nghĩa và áp dụng

- Mã code

Linear Barcodes

Code 128

Code 39

Code 93

12 of 5

UPC

2D Symbolologies

Data Matrix

QR

Aztec

OCR Fonts

OCR-A
1234ABCD

Alphanumeric
(+4 currency char.)

OCR-B
1234ABCD

Alphanumeric
(+4 currency char.)

MICR E-13B
12345678901234567890

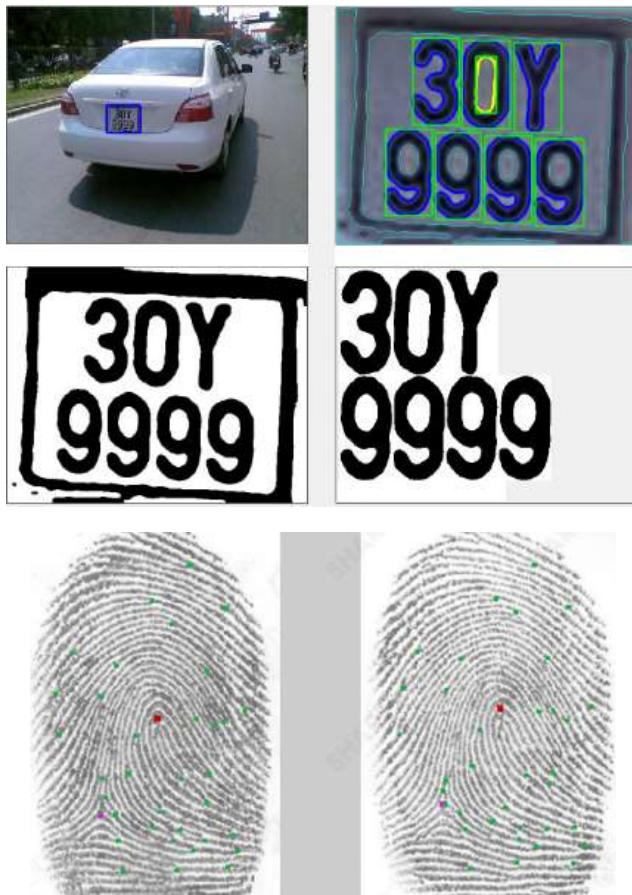
Numeric
(+4 special char.)

SEMI M12
1234ABCD

Alphanumeric
(+4 currency char.)

1.2 Định nghĩa và áp dụng

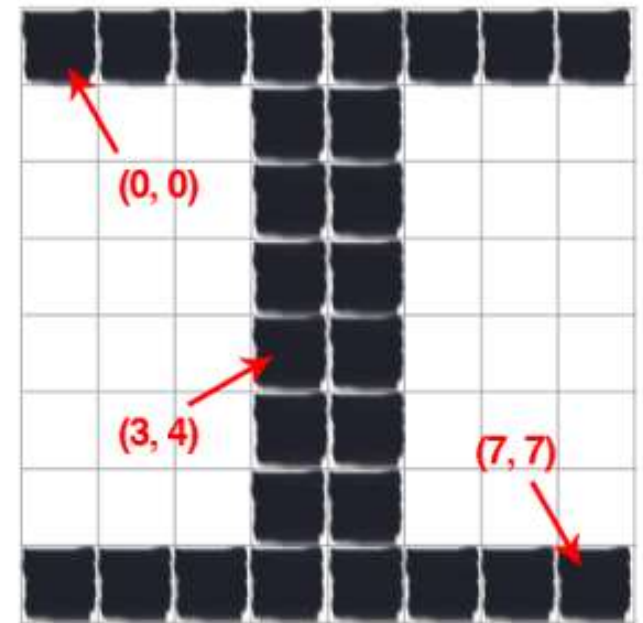
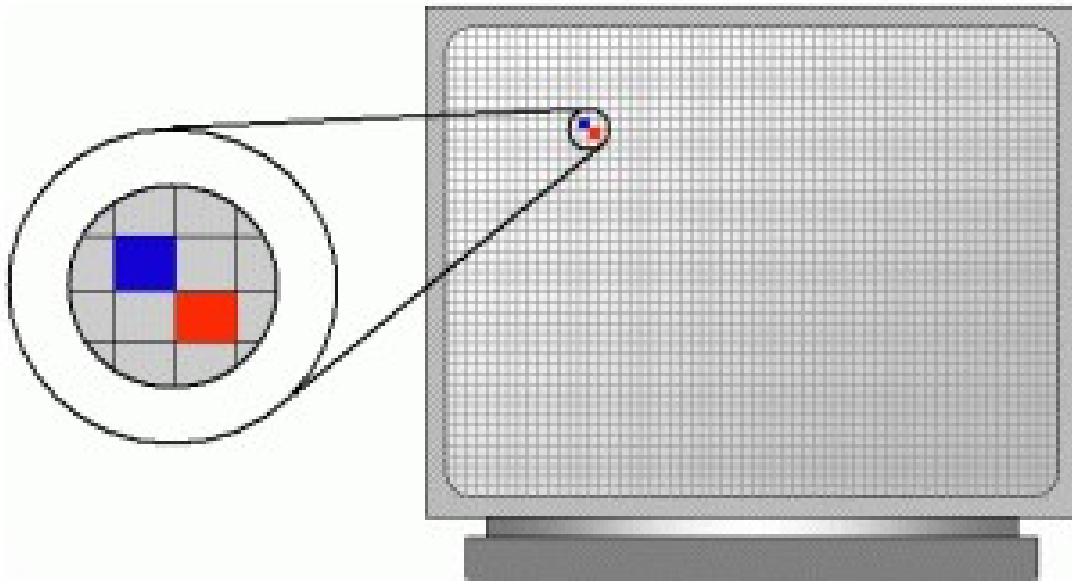
- Một số ứng dụng khác: Nhận diện biển số xe, hệ thống thu phí tự động, nhận diện vân tay, nhận diện khuôn mặt, nhận diện hành động...

1.3 Một số khái niệm cơ bản

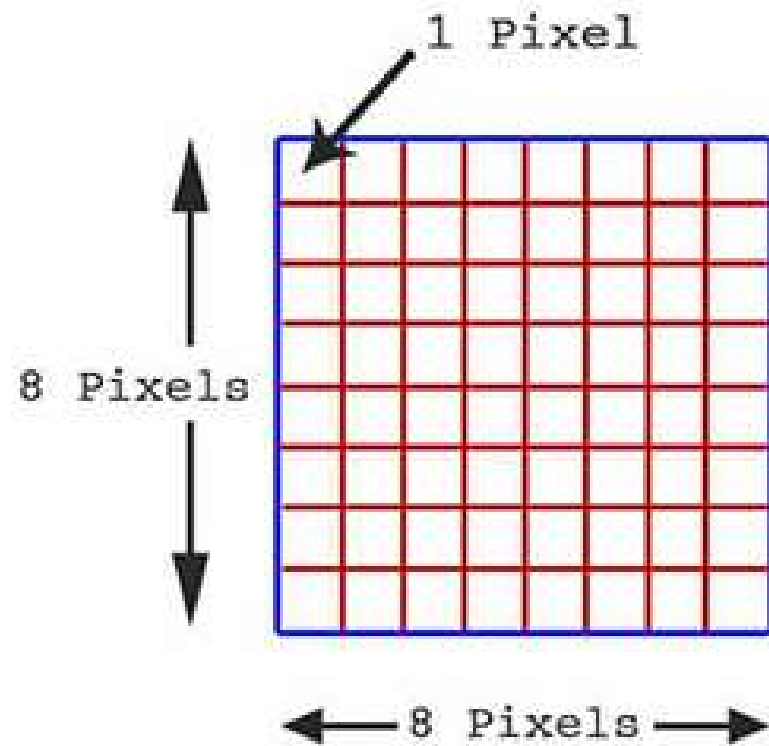
Điểm ảnh (Pixel): là một phần tử của ảnh số tại tọa độ (x, y) với độ xám hoặc màu nhất định.

Kích thước và khoảng cách giữa các điểm ảnh đó được chọn thích hợp sao cho mắt người cảm nhận sự liên tục về không gian và mức xám (hoặc màu) của ảnh số gần như ảnh thật. Mỗi phần tử trong ma trận được gọi là một phần tử ảnh.

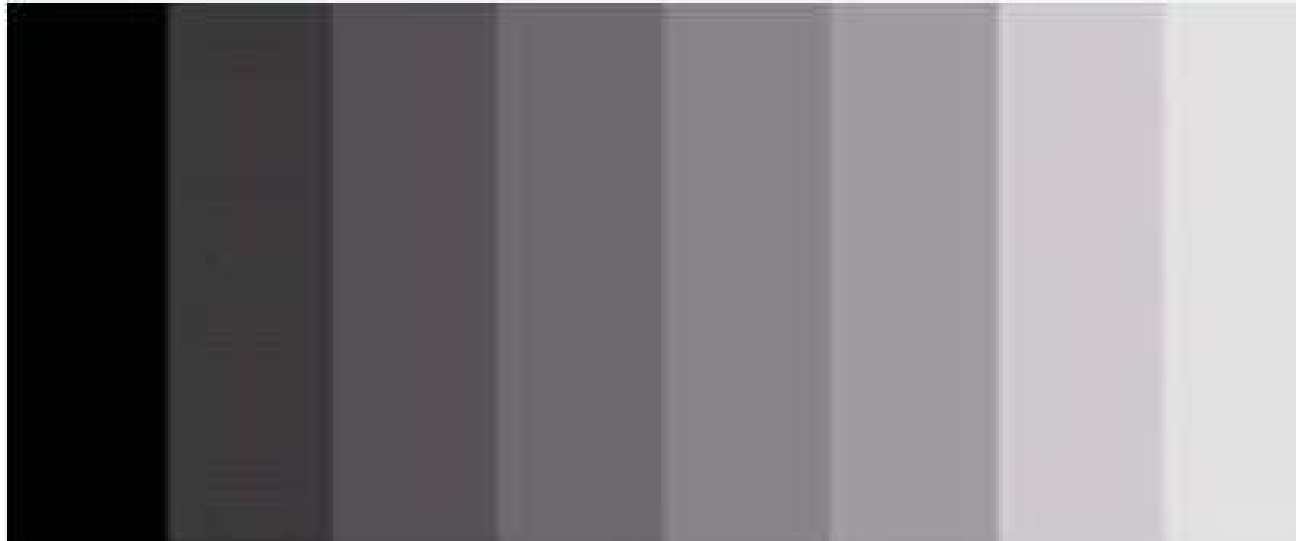
1.3 Một số khái niệm cơ bản

Độ phân giải (Resolution) của ảnh: là mật độ điểm ảnh được ấn định trên một ảnh số được hiển thị.

1.3 Một số khái niệm cơ bản

Mức xám của điểm ảnh: là cường độ sáng của nó được gán bằng giá trị số tại điểm đó.

Các thang giá trị mức xám thông thường: 16, 32, 64, 128, 256 (Mức 256 là mức thông dụng. Lý do: kỹ thuật máy tính dùng 1 byte (8 bit) để biểu diễn mức xám. Mức xám dùng 1 byte biểu diễn: $2^8=256$ mức, tức là từ 0 đến 255).

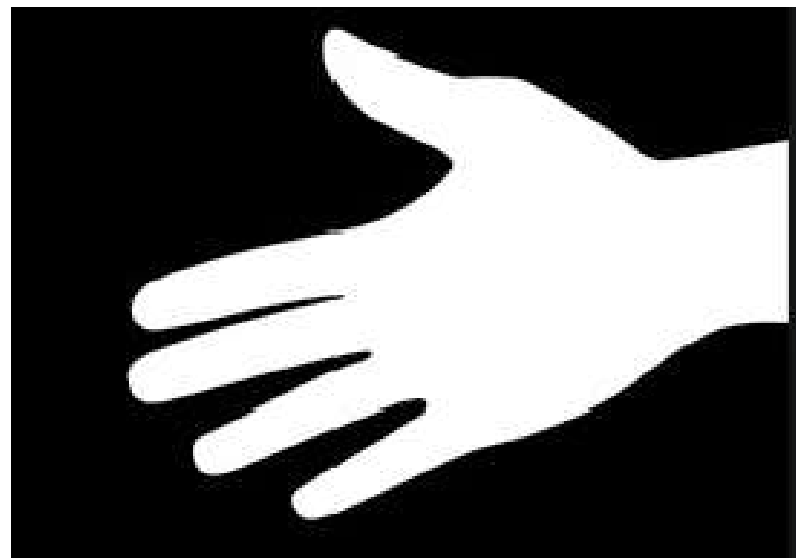

1.3 Một số khái niệm cơ bản

Ảnh đen trắng: là ảnh có hai màu đen, trắng (không chứa màu khác) với mức xám ở các điểm ảnh có thể khác nhau.

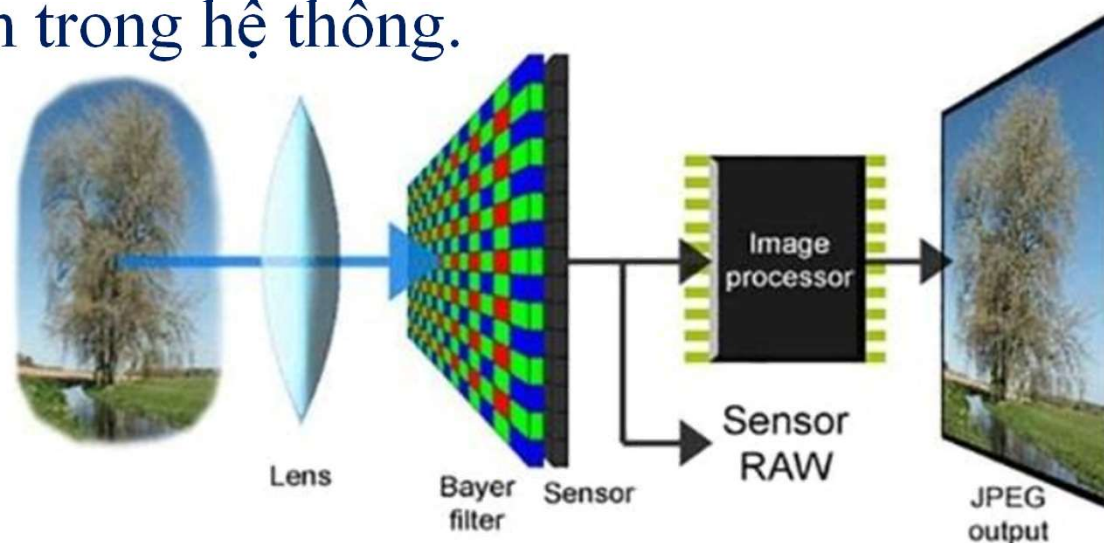
Ảnh nhị phân: ảnh chỉ có 2 mức đen trắng phân biệt. Nói cách khác: mỗi điểm ảnh của ảnh nhị phân chỉ có thể là 0 hoặc 1.

Ảnh màu: trong khuôn khổ lý thuyết ba màu (Red, Blue, Green) để tạo nên thế giới màu, người ta thường dùng 3 byte để mô tả mức màu, khi đó các giá trị màu: $2^{8 \times 3} = 2^{24} \approx 16,7$ triệu màu.

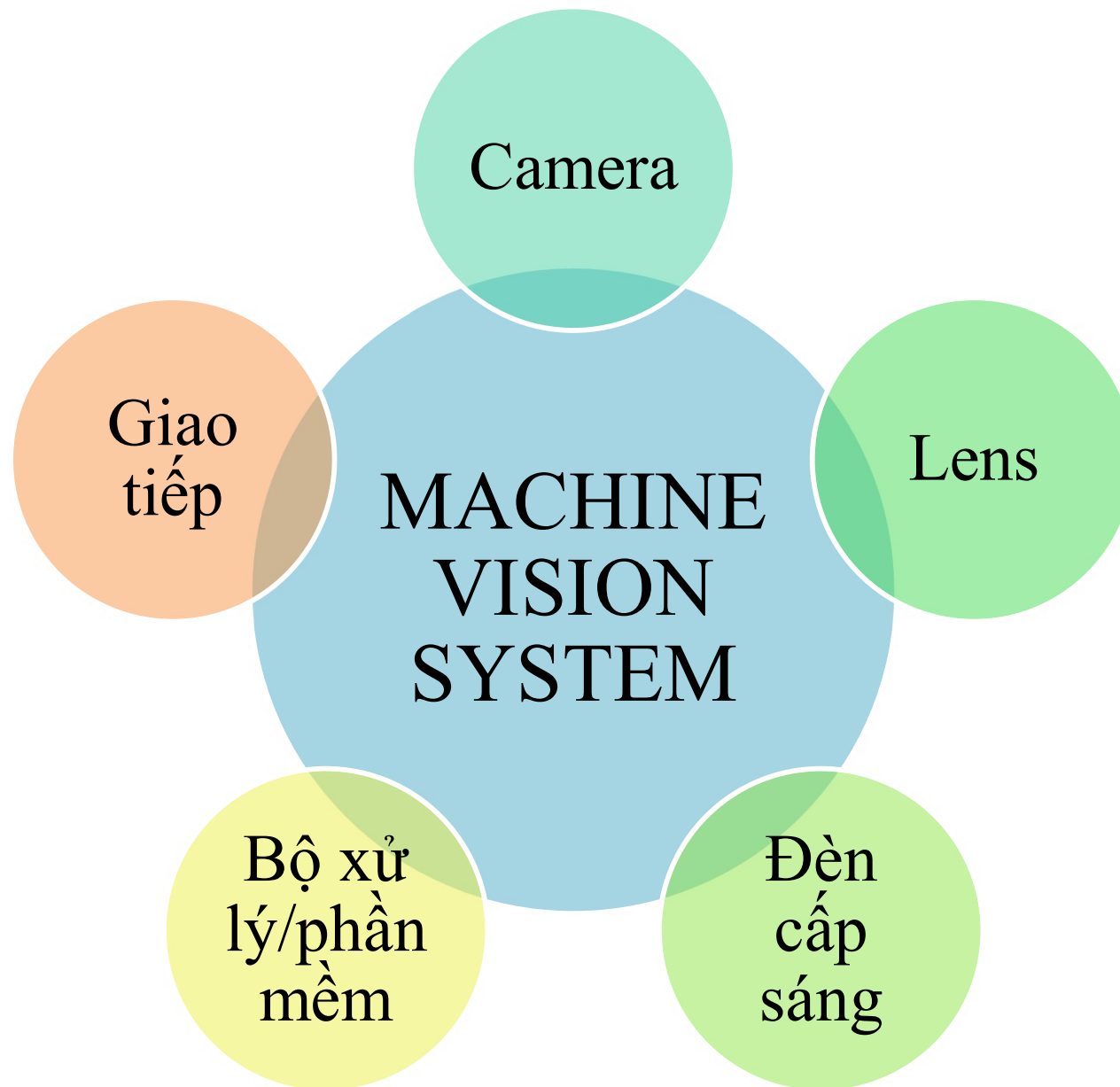
1.3 Một số khái niệm cơ bản

Cảm biến hình ảnh: Một cảm biến hình ảnh bao gồm bảng mạch nhỏ gồm các photodiode rất nhạy cảm với ánh sáng, chúng chuyển đổi từ tín hiệu quang thành tín hiệu điện, mỗi diode khi bị ánh sáng tác động sẽ sản sinh một điện áp tỷ lệ thuận với cường độ ánh sáng nó tác động, khi không có ánh sáng tác động chúng sẽ không tạo ra mức điện áp nào cả. Tùy theo cường độ ánh sáng tác động vào cảm biến, cảm biến sẽ tạo ra các tín hiệu hình ảnh. Bộ phận xử lý sẽ xử lý những tín hiệu này thành tín hiệu video để đưa tới hiển thị trên màn hình giám sát hoặc thiết bị ghi hình trong hệ thống.

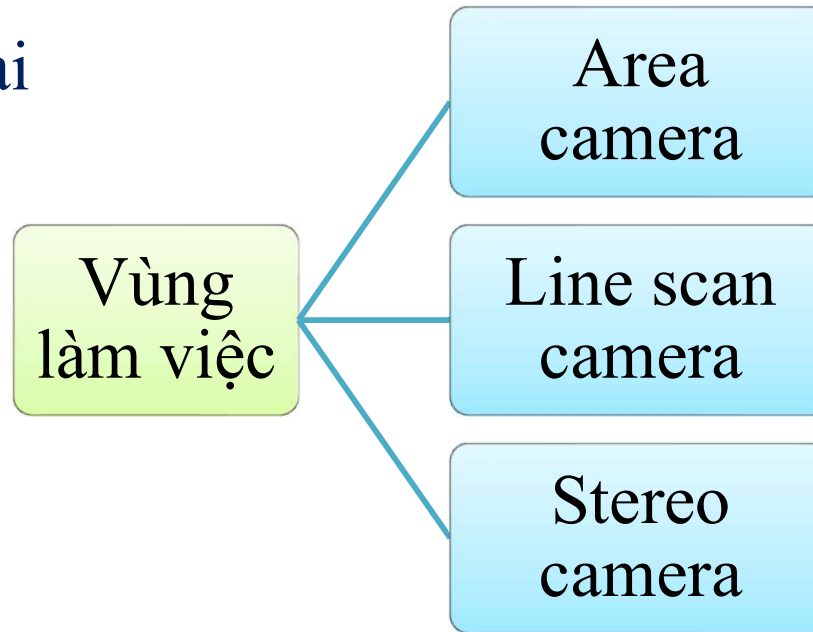

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

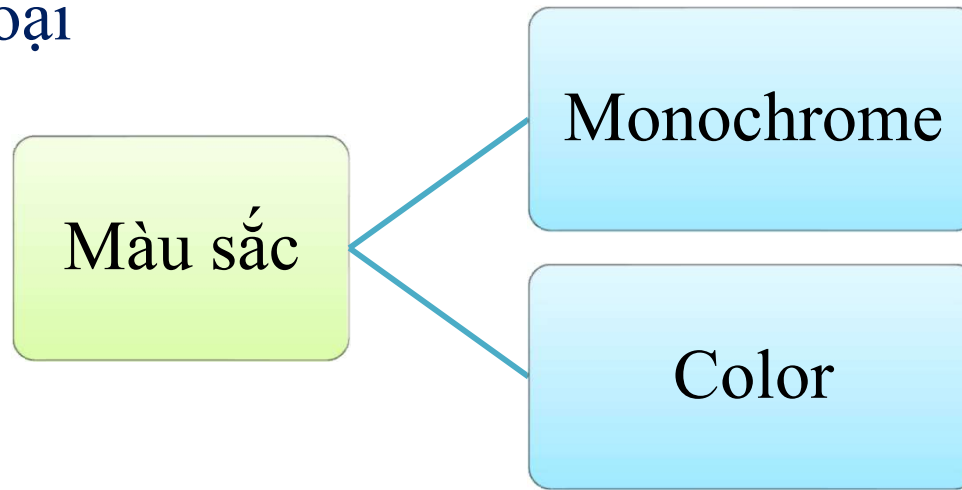
1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

- Camera/Phân loại

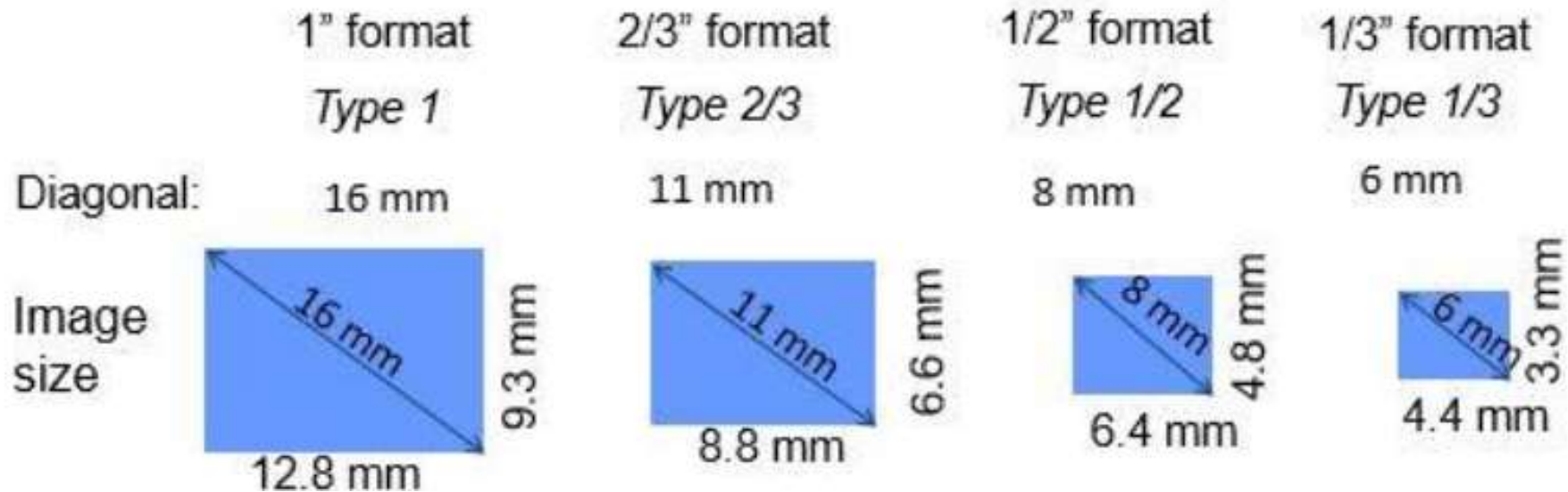
1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

- Camera/Phân loại

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

■ Camera/Phân loại

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

■ Camera/Chuẩn kết nối

Interface	Cable length in m	Bandwith max. in MB/s	Multi-camera	Cable costs	"Real-time"	"Plug & Play"
 USB 2.0	5m	40				
 FireWire	4.5m	64				
 GiGE ® VISION	100m	100				
 USB ® VISION	8m	350				
 CAMERA Link ®	10m	850				

USB®
VISION

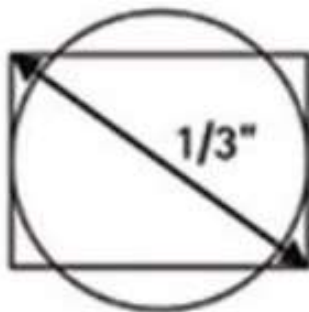
GiGE®
VISION

CAMERA Link®
REGISTERED PRODUCT

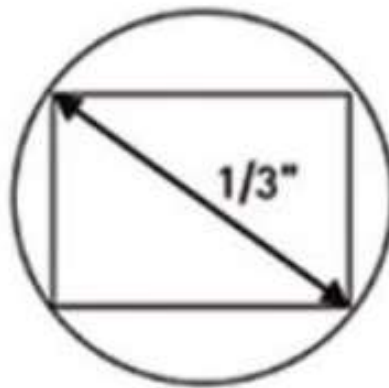
1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

- Lens

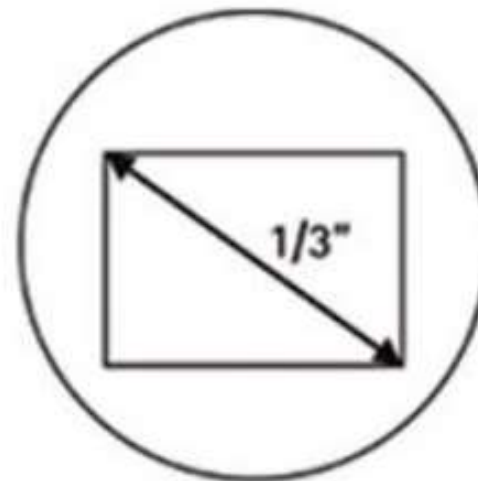
1/4" lens

Bad

1/3" lens

Good

1/2" lens

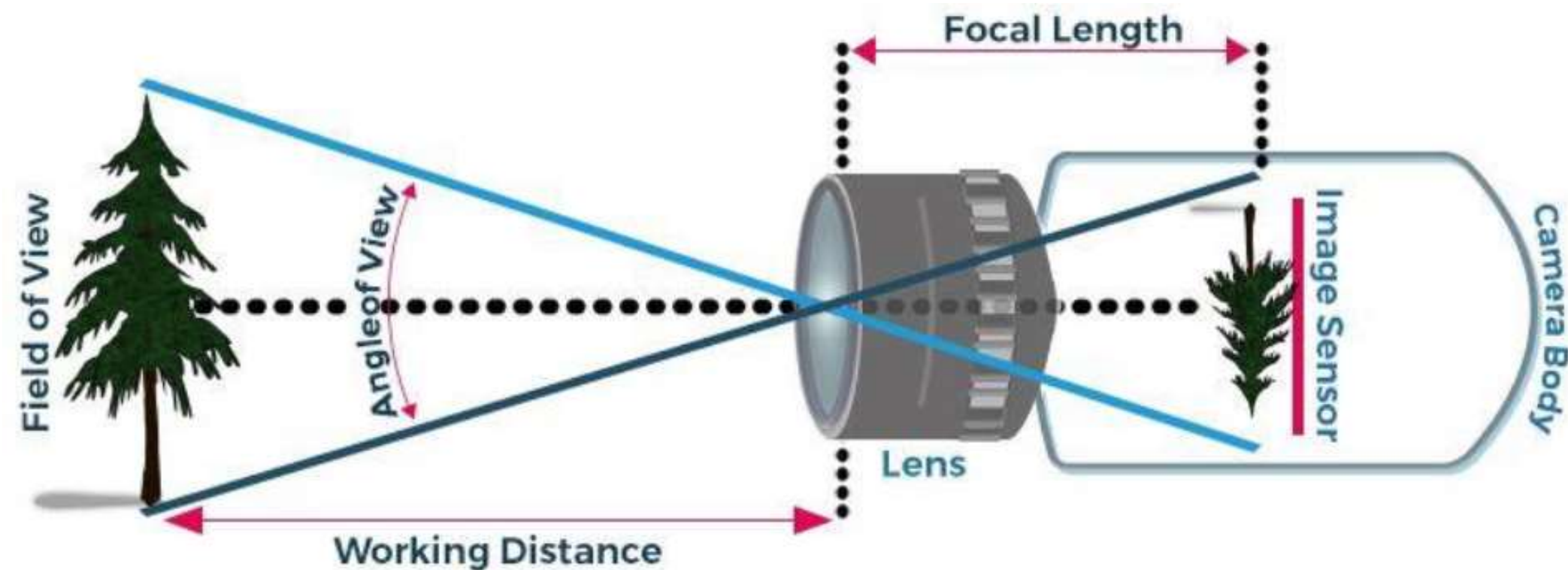
OK

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

- Lens/Tiêu cự

Tiêu cự ống kính (focal length - F) là khoảng cách từ ống kính đến cảm biến hình ảnh (tính bằng mm)

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

- Lens/Tiêu cự

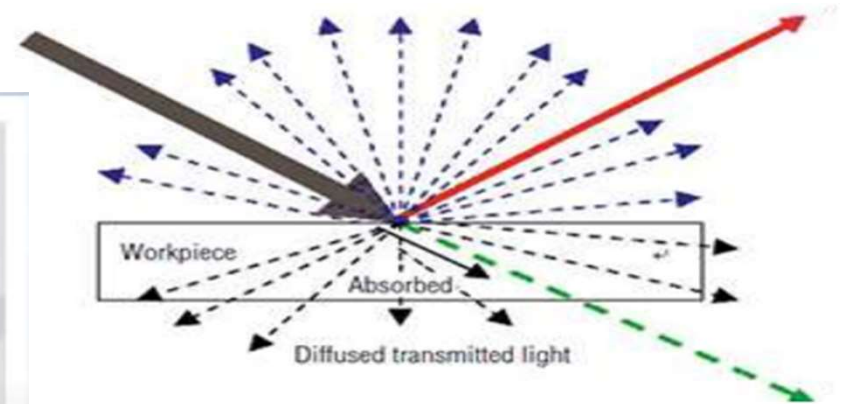
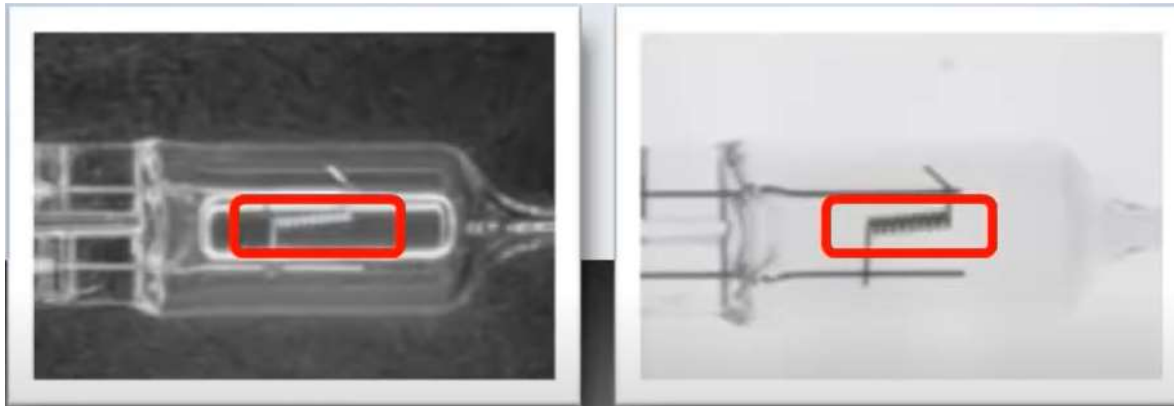
Tiêu cự ống kính càng lớn thì tầm nhìn càng xa nhưng góc nhìn càng hẹp

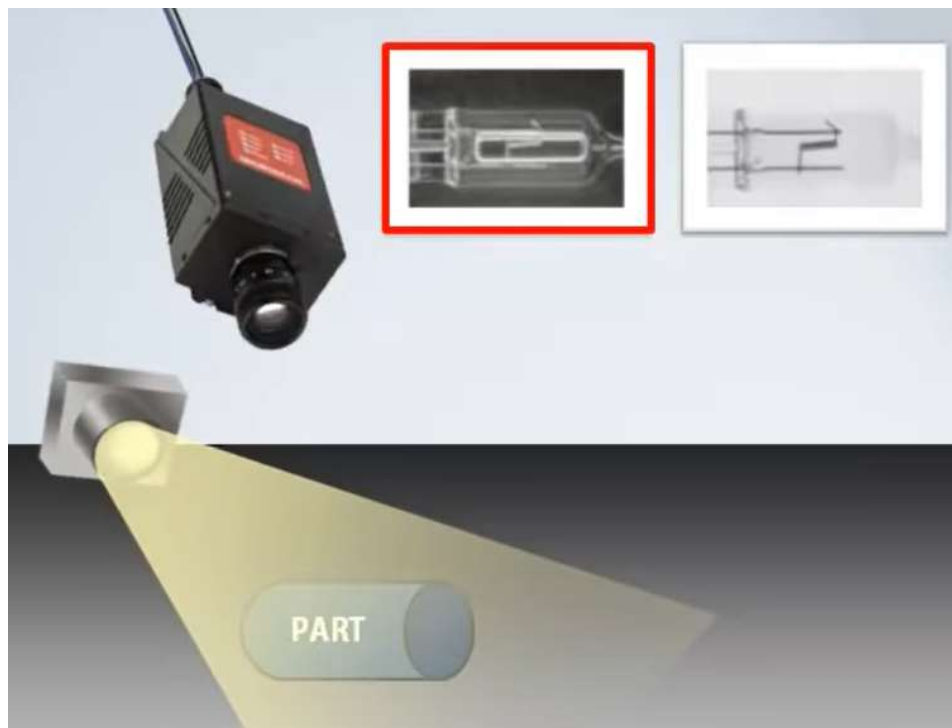

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

▪ Đèn cấp sáng

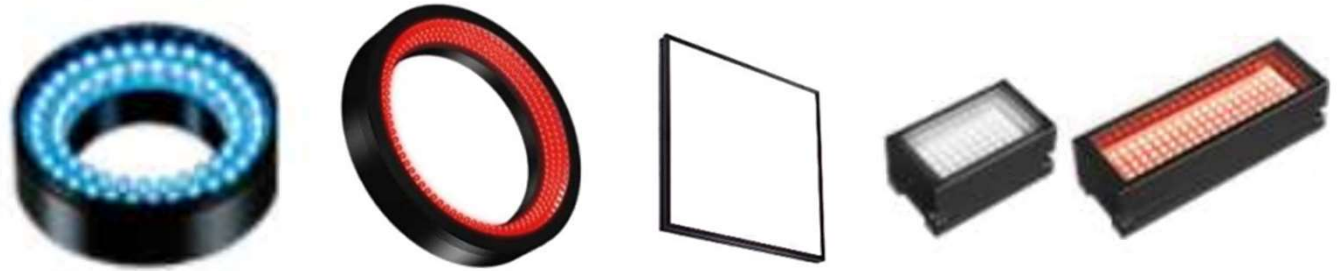

Determine type of lighting

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

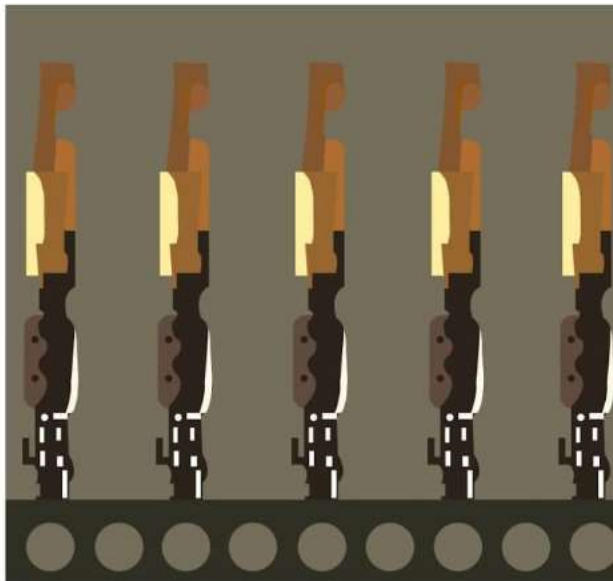
- Đèn cấp sáng

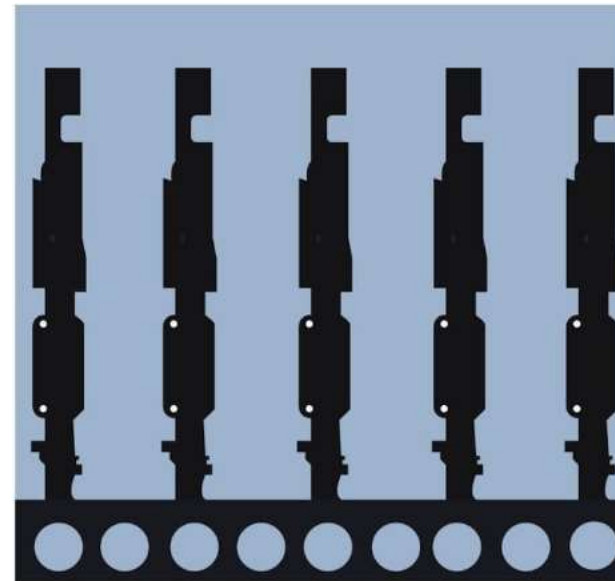
Determine shape & size of light

View Under Back Lighting

With standard lighting

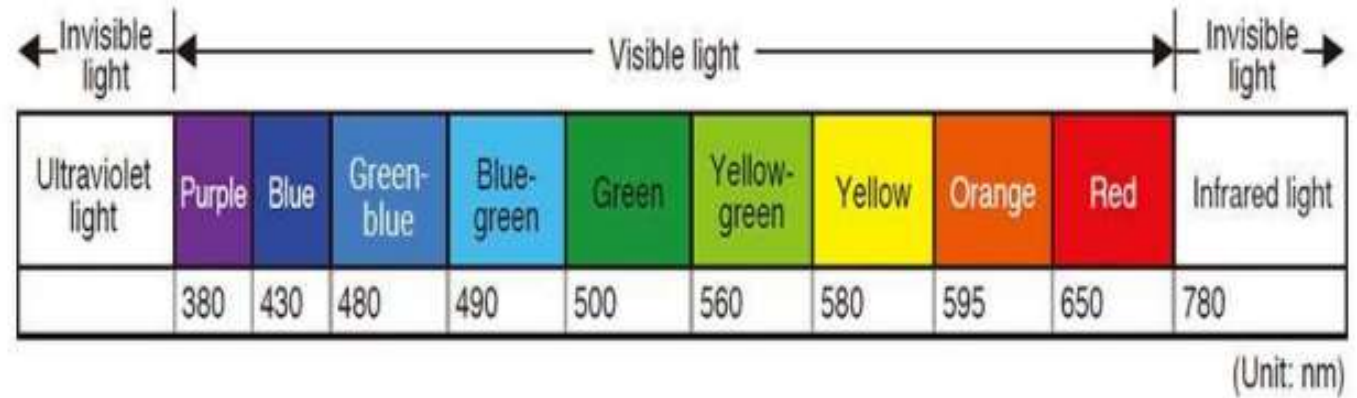

With back light

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

▪ Đèn cấp sáng

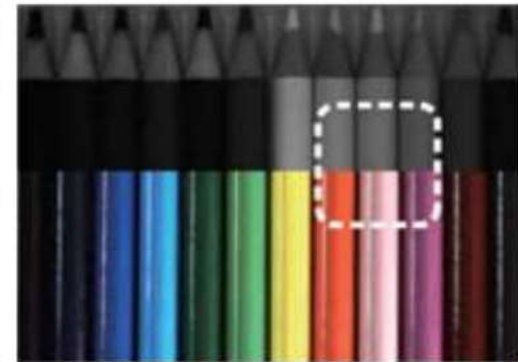
Work

Blue

Green

Red

Determine the color/wavelength

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

- Đèn cấp sáng

Work piece

Color wheel

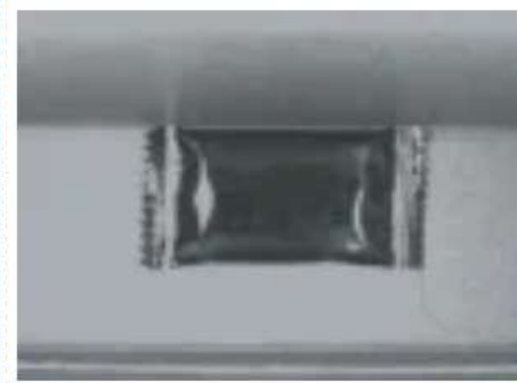
With a white LED

With a red LED

With a blue LED

A blue LED is optimum

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

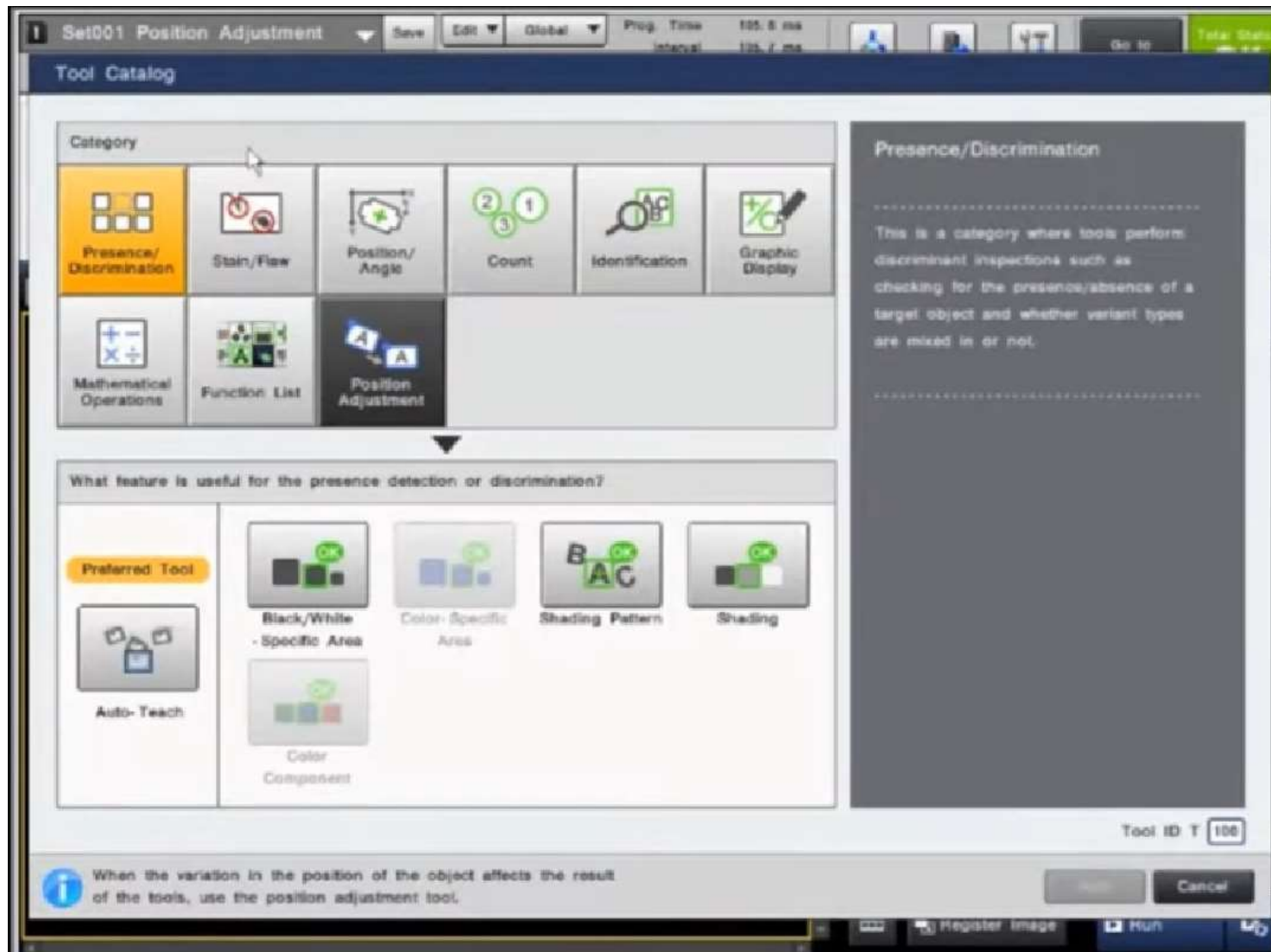
- Bộ xử lý/Phần mềm

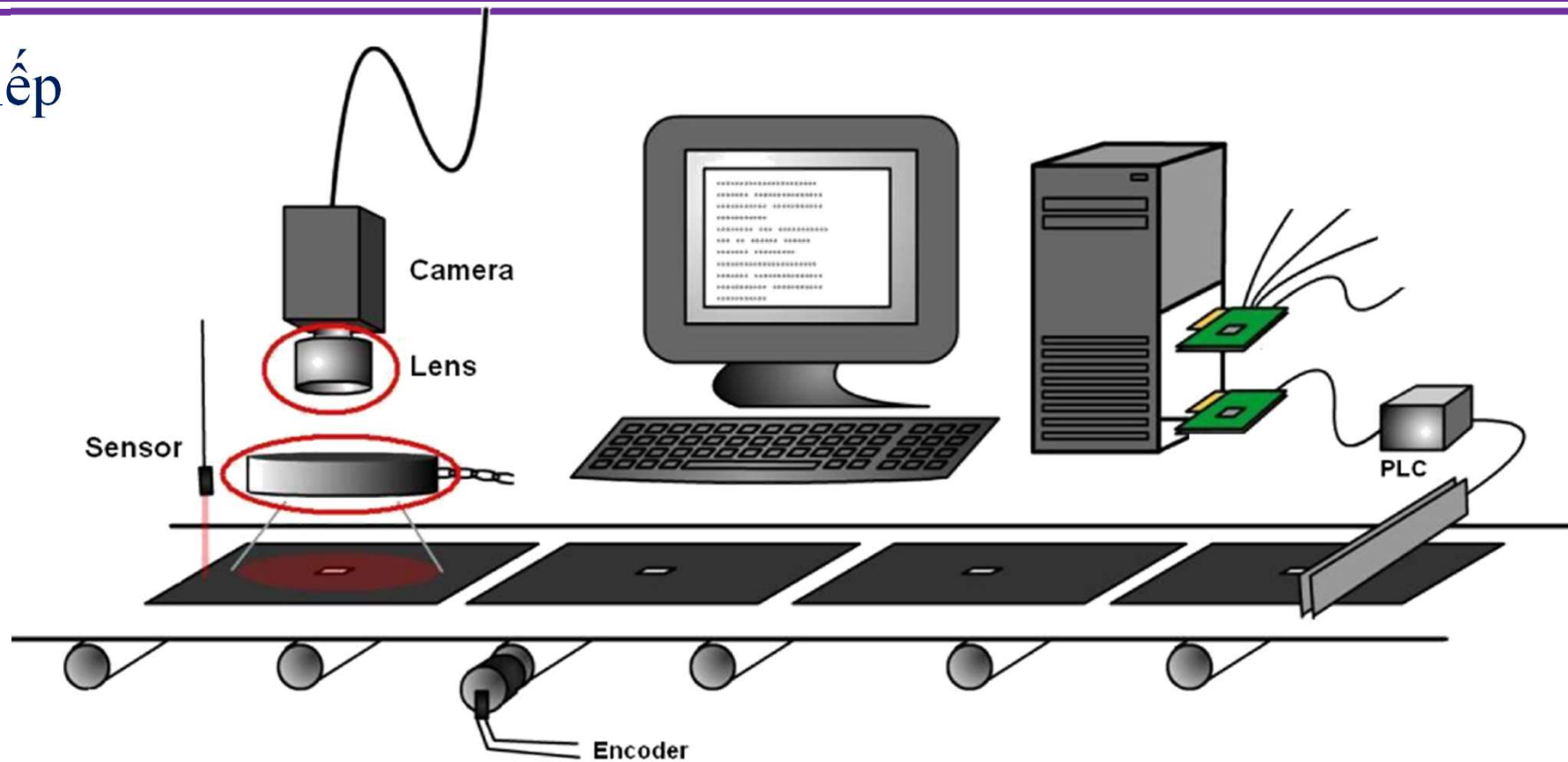
1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

- Bộ xử lý/Phần mềm

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

■ Giao tiếp

GIAO TIẾP I/O

Trigger camera, Đèn cấp sáng,
PLC, Vi điều khiển,...

DỮ LIỆU

RS-232, Ethernet, Modbus, IP,...

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

Một số hệ thống thị giác máy thông dụng

KEYENCE

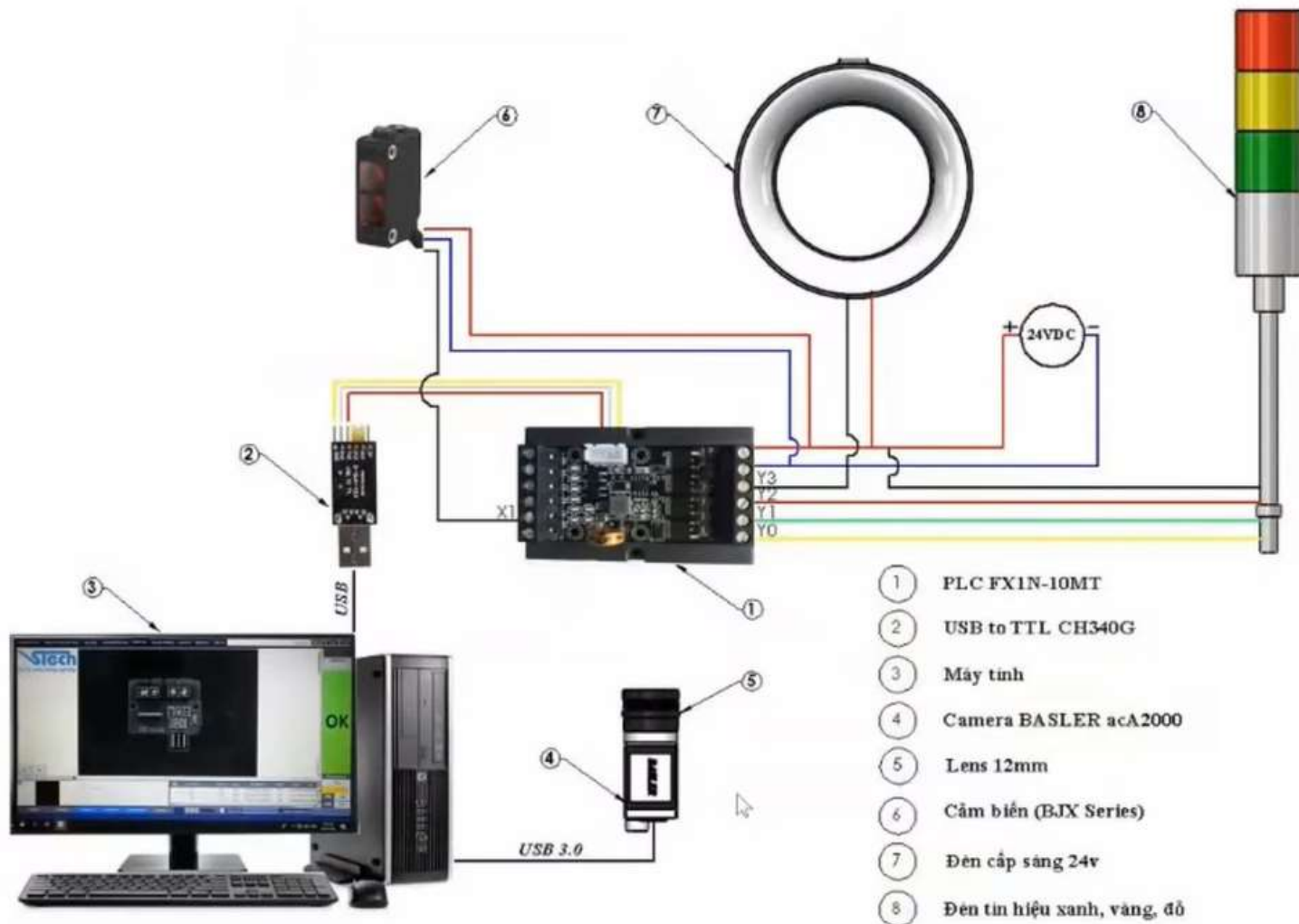

DELTA

1.4 Các thành phần của hệ thống thị giác

Một số hệ thống thị giác máy thông dụng

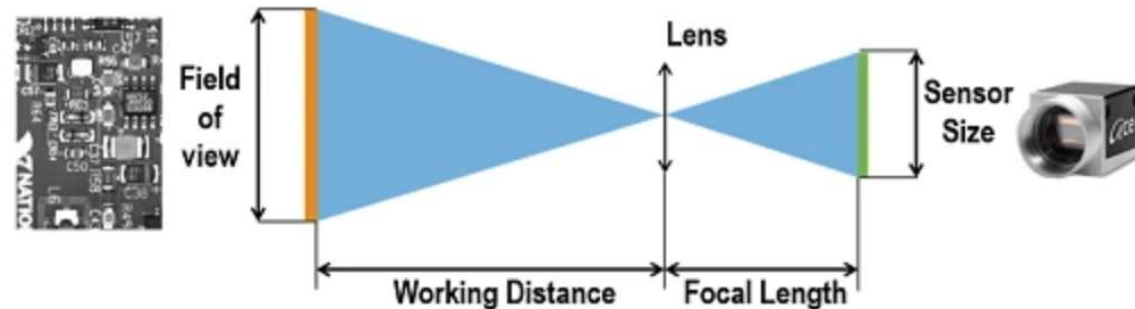
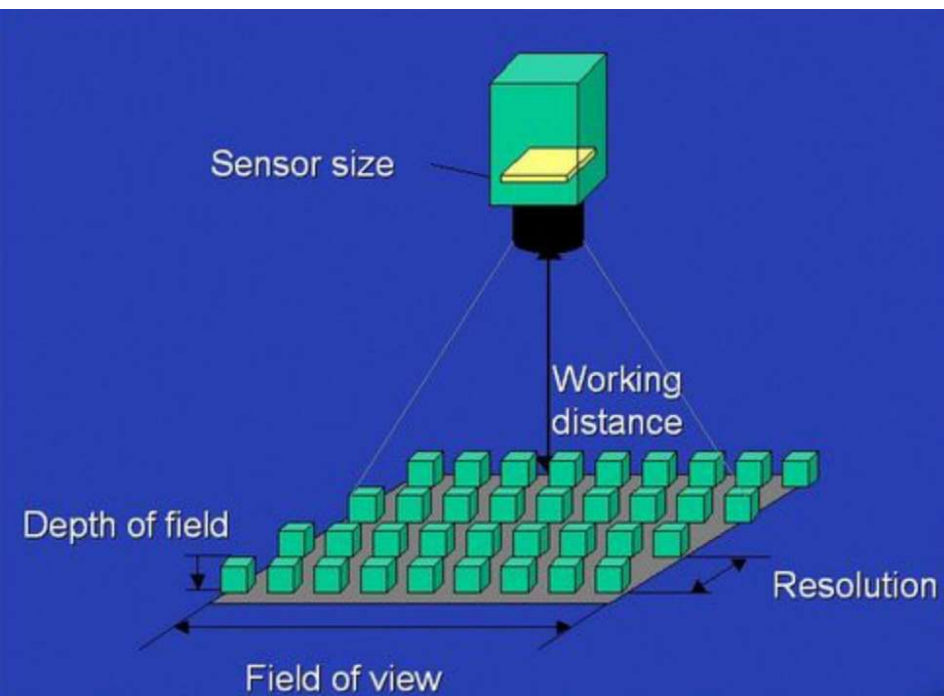

VSTECH

1.5 Tính toán chọn camera và lens

Định nghĩa:

- Field of view (FOV): Vùng làm việc
- Smallest feature: Kích thước vật nhỏ nhất muốn phát hiện
- Working distance (WD): Khoảng cách từ ống kính đến vật

1.5 Tính toán chọn camera và lens

Công thức:

$$\text{Focal length} \times \text{FOV} = \text{Sensor size} \times \text{Working distance}$$

$$\text{Sensor size} = \text{Pixel size} \times \text{Required resolution}$$

$$\text{Required resolution} = \text{Image resolution} = 2^{\left(\frac{\text{FOV}}{\text{Smallest Feature}}\right)}$$

1.5 Tính toán chọn camera và lens

Ví dụ 1: Một camera có FOV là 200x200mm cần nhìn một vật có đặc điểm ảnh nhỏ nhất là 1mm. Tính độ phân giải cần có của camera.

$$\begin{aligned}\text{Required resolution} = \text{Image resolution} &= 2\left(\frac{\text{FOV}}{\text{Smallest Feature}}\right) \\ &= 2\frac{(200 \times 200)}{1} = 400 \times 400 \text{ pixel}\end{aligned}$$

Ví dụ 2: Một camera có FOV là 500x600mm cần nhìn một vật có đặc điểm ảnh nhỏ nhất là 2mm.

a) Camera độ phân giải 640x480 có đủ không?

b) Tính độ phân giải cần có của camera.

$$\text{Required resolution} = \text{Image resolution} = 2\left(\frac{\text{FOV}}{\text{Smallest Feature}}\right) = 500 \times 600$$

Cần camera có độ phân giải cao hơn 500x600 pixel. Có thể chọn camera có độ phân giải 1080x720 pixel

1.5 Tính toán chọn camera và lens

Ví dụ 3: Một camera cần nhìn vùng làm việc ít nhất 500x500mm, sensor size: 4.4mm, feature cần quan sát có độ lớn 1mm.

a) Nếu working distance đặt ở 1500mm cần chọn focus length ít nhất là bao nhiêu?

b) Giả sử có sẵn focus length là 16mm vậy cần điều chỉnh working distance là bao nhiêu?

$$\text{Focal length} \times \text{FOV} = \text{Sensor size} \times \text{Working distance}$$

$$\Leftrightarrow F \times 500 = 4.4 \times 1500$$

$$\Leftrightarrow F = 13.2mm$$

$$\text{Focal length} \times \text{FOV} = \text{Sensor size} \times \text{Working distance}$$

$$\Leftrightarrow 16 \times 500 = 4.4 \times WD$$

$$\Leftrightarrow WD = 1818mm$$

1.5 Tính toán chọn camera và lens

Ví dụ 4: Tính toán camera Basler

<https://www.baslerweb.com/en/sales-support/tools/lens-selector/#option-camera>

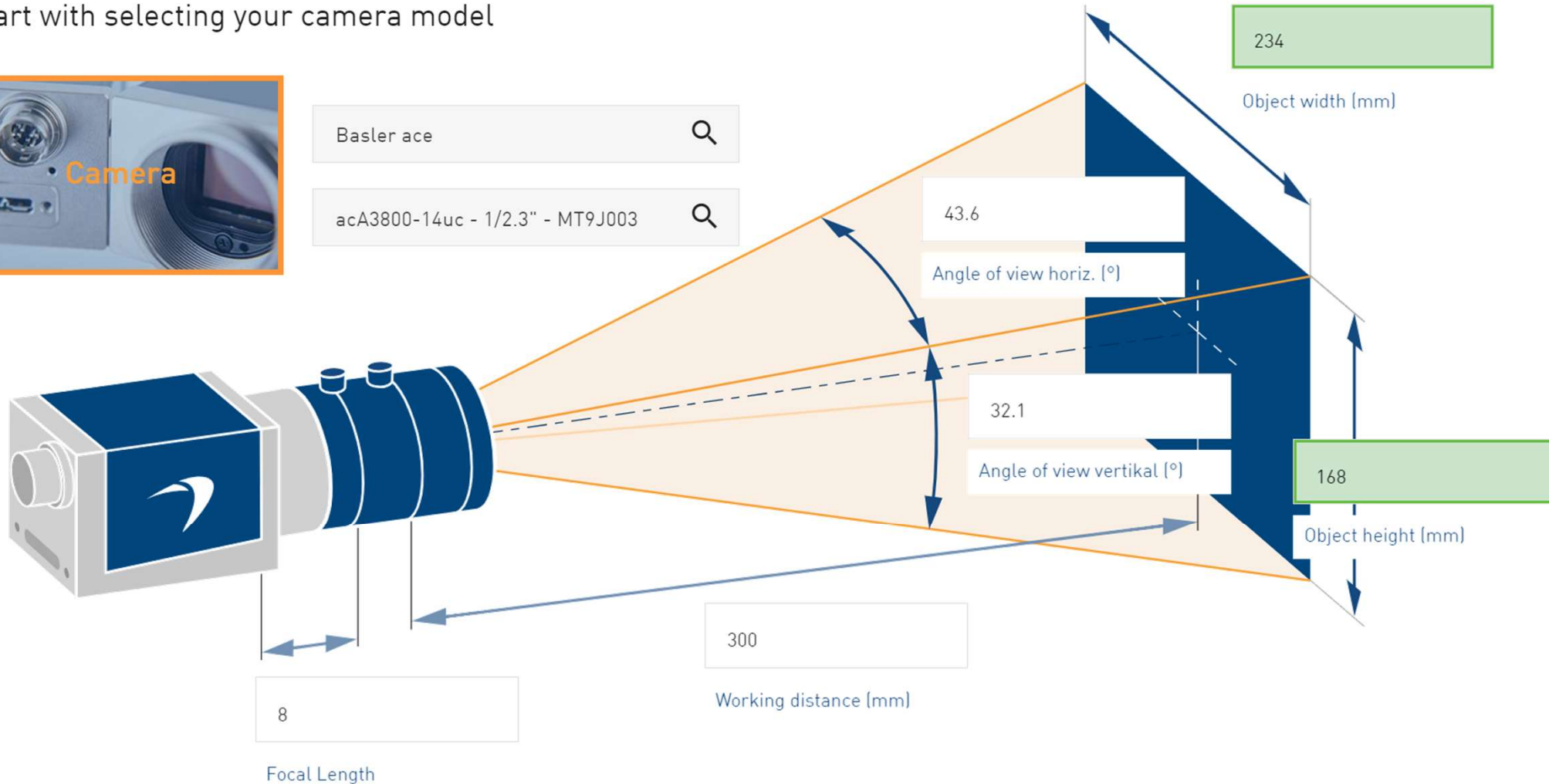
Start with selecting your camera model

Basler ace

acA3800-14uc - 1/2.3" - MT9J003

CASE STUDY 1: PYTHON VÀ ARDUINO

Mô tả: Lập trình ngôn ngữ Python trên môi trường Pycharm để điều khiển LED và động cơ RC Servo.

Yêu cầu:

- Kết nối Pycharm và Arduino IDE;
- Lập trình điều khiển trên Pycharm;
- Lập trình điều khiển và nạp chương trình trên Arduino IDE;
- Điều khiển bật tắt một hoặc nhiều LED bằng cách nhập lệnh từ Pycharm;
- Điều khiển góc quay của động cơ RC Servo bằng cách nhập lệnh từ Pycharm.

Mở rộng:

- Kết nối Pycharm và PLC thông qua Snap7 hoặc Modbus TCP;
- Điều khiển bật tắt led thông qua PLC với tín hiệu nhận từ Pycharm.

Thank you !!!